

100 JAAR LOOSDUINEN, DEN HAAG | 100 JAAR COMMISSIE LOOSDUINEN

Gemeente
Loosduinen

Geachte lezer,
Voor u ligt het fotoboekje: '100 jaar Commissie Loosduinen'.

Dit jaar bestaat de Commissie Loosduinen namelijk 100 jaar en is opgericht toen de gemeente Loosduinen besloot zich aan te sluiten bij Den Haag. Deze 'overname' is bij Koninklijk Besluit vastgelegd en daarbij is aan de Loosduiners beloofd dat zij inspraak behielden via een adviescommissie: de Commissie Loosduinen.

Dit 100-jarige bestaan van de Commissie wilden we niet zomaar voorbij laten gaan. Gedurende het jaar, met 3 weken feest in juni/juli met als hoogtepunt een bezoek van Koningin Maxima, heeft de Commissie met haar bewoners feest gevierd. Loosduinen stond bekend als land- en tuinbouwdorp en de kas speelde een rol tijdens het feest.

De foto's geven weer wat er allemaal georganiseerd is: Een kas in het Atrium, een sing-along met het lied 'Ode aan Loosduinen', een Oldtimer brommerdag, een Peenbuikersmaaltijd, een dichterswedstrijd, Loosduins schoolvoetbaltoernooi, aanbieden van enkele boeken geschreven speciaal voor het 100-jarige bestaan, Montmartre- en Dickensfestival, high tea voor 90- en 100 jarigen, speciale activiteiten voor de jongeren, een escape room, oude auto's show en een bezoek van Koningin Maxima; eigenlijk teveel om op te noemen, maar het was wel erg geslaagd!

Wij, het projectteam Femke, Marian, Jan en Pjer, samen met een aantal vrijwilligers, hebben genoten om het te organiseren en met u te mogen vieren; ik hoop dat u ook van dit boekje kunt genieten.

Met vriendelijke groet,
Pjer Wijsman
Voorzitter Commissie Loosduinen.

100 jaar Commissie Loosduinen

DECEMBER 2023

3

100 jaar Commissie Loosduinen

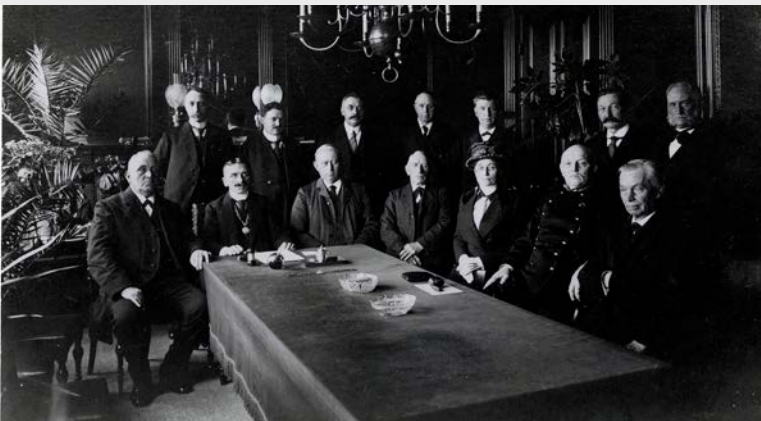
In verband met de viering van ‘Loosduinen 100 jaar bij Den Haag’ organiseerde Commissie Loosduinen drie weken lang een jubileumfeest met diverse sportieve, culturele- en maatschappelijke activiteiten, voor alle inwoners van dit stadsdeel (50.000).

Bij de organisatie waren bewoners, scholen, ondernemers en vrijwilligers betrokken, van jong tot oud, en met verschillende migratie- en culturele achtergronden of van diverse seksuele geaardheden en gender-identiteiten. Commissie Loosduinen zag het houden van dit jubileumfeest als een uitgelezen kans om de sociale cohesie binnen dit stadsdeel te versterken voor alle Loosduiners, waar zij ook vandaan komen.

4

Commissie Loosduinen.

‘De gemeenteraad van Loosduinen heeft zich uitgesproken voor de samensmelting van Den Haag en Loosduinen’, is te lezen in een kort nieuwsbericht uit ‘De Nederlander’ van

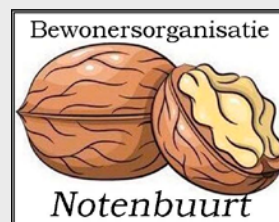
De Loosduinse gemeenteraad met de laatste burgemeester van Loosduinen, Hovy (met ketting).

(Foto: Hendrik van Noort)

5 januari 1923, toentertijd een krant die landelijk werd verspreid. Officieel lukte de aansluiting op 1 juli van dat jaar en werden er afspraken gemaakt om het zo goed mogelijk te laten verlopen. Één van die afspraken was dat er een commissie zou worden ingesteld, bij koninklijk besluit benoemd, om de belangen van de land- en tuinbouwers te behartigen. Begrijpelijk want in Loosduinen woonden toen vooral tuinders en boeren. Na de Tweede Wereldoorlog veranderde de visie op die commissie en werden steeds meer de belangen van de totale Loosduinse bevolking behartigd. De Commissie heeft bijvoorbeeld het recht om gevraagd of ongevraagd adviezen te geven aan het gemeentebestuur. Daarnaast is het college verplicht om de Commissie te informeren over hun plannen met betrekking tot Loosduinen.

Samenstelling.

De Commissie bestaat uit vertegenwoordigers van de zes wijkberaden (Nieuw Waldeck, Kom Loosduinen, Houtwijk, Kraayenstein, Bohemen/Waldeck/Kijkduin en Vroondaal) en de bewonersorganisatie Notenbuurt. Daarnaast hebben politie Haaglanden/Loosduinen, het bedrijfsleven en de stadsdeeldirecteur zitting in de Commissie. In de uitvoering is de Commissie een organisatie met korte lijnen naar verschillende actoren die in staat zijn om de openbare ruimte te bewaken of evenementen succesvol te begeleiden. Overigens bestaat de Commissie op dit moment uit twaalf leden die zijn benoemd voor de periode 2022-2026, een tijdvak dat gelijk loopt met de zittingstermijn van de gemeenteraad.

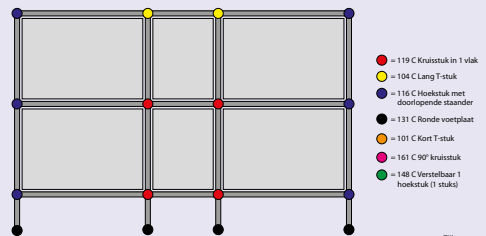
Expositie Atrium Den Haag

Ter gelegenheid van het jubileum vond de Commissie het een goed idee om te onderzoeken of er een foto expositie georganiseerd zou kunnen worden over de periode 1923 – 2023. Door goede samenwerking met de Gemeente werd de Commissie in staat gesteld om zich in het Atrium te presenteren. Aan ondergetekende en Jan Janssen van Wijkberaad Kraayenstein werd gevraagd of we ons licht konden laten schijnen over het inrichten en samenstellen van de expositie.

Op de “A” locatie in de hal van het Atrium waar de expositie mocht worden ingericht stond een installatie van het filmfestival ‘Movies that matters’. Die bestond uit een metalen frame in de vorm van een huisje waarbinnen fotopanelen waren aangebracht. Jan zag meteen een connectie met de voormalige kassen van het tuinbouwgebied dat Loosduinen destijds was. Het frame huren voor onze eigen doeleinden was geen optie omdat de organisatie het exclusief voor het filmfestival wilde gebruiken.

De oplossing was natuurlijk om te onderzoeken of er zelf een ‘kas’ gemaakt zou kunnen worden. Steffen Grijs-Grijspaardt van GWD Reclame werd ingeschakeld om de uitvoering van het plan mogelijk te maken. Hij zorgde o.a. voor het uitrekenen van de benodigde hoeveelheid buizen en koppelstukken. Er werd tevens een oplossing bedacht voor de fotopanelen. De foto's konden dubbelzijdig geprint worden op kunststofplaten die in het frame konden worden ingehangen.

Op een mooie dag in mei werd bij het onderkomen van Wijkberaad Kraayenstein een flinke hoeveelheid buizen, koppelstukken en fotopanelen bezorgd. Erbij zat een

Zijkanten

summier schema om het geheel op te kunnen zetten. Besloten werd om de “kas” op te zetten op het terrein van het wijkgebouw om te zien of alles er was en hoeveel tijd het in beslag zou nemen om het op te bouwen. We hadden in het Atrium maar een paar uur de tijd om de ‘kas’ op te zetten.

Samen met een paar aangeschoven vrijwilligers gingen we aan de slag. Viel knap tegen, zoiets als een bungalowtent opzetten zonder handleiding. Vooral het dak in elkaar zetten bleek nogal een ‘dingetje’. Na een tweede ‘proefopzetting’ binnen het wijkgebouw, waarin werd gedocumenteerd hoe e.e.a. zonder al te veel problemen kon worden opgezet, ging het echte werk beginnen. Op 17 mei konden we in het Atrium terecht. De officiële opening van de expositie werd verricht door burgemeester Jan van Zanen. Het begin van een succesvolle expositie over de afgelopen 100 jaar Loosduinen.

Frits van Gaans

Opening door burgemeester dhr. Jan van Zanen

Beste Pjer Wijsman,
Beste Frits van Gaans,
Leden van de Commissie Loosduinen,
Geachte aanwezigen,

Honderd jaar geleden werden Loosduinen en Den Haag
samen gevoegd.

In de eeuw die sindsdien is verstreken zijn verschillende
generaties opgegroeid die Loosduinen niet anders kennen
dan als een stadsdeel van Den Haag.

Maar dat wil niet zeggen dat het bijzondere karakter van
Loosduinen verdwenen zou zijn. Het tegenovergestelde is
het geval.

Daarover waakt uiteraard ook de Commissie Loosduinen.
Sinds mijn aantreden als burgemeester van Loosduinen,
pardon Den Haag, heb ik dit mooie én eigenzinnige
stadsdeel al verschillende keren mogen bezoeken.
Durf daarom te zeggen dat ik Loosduinen inmiddels een
klein beetje ken.

Wat me bij die bezoeken steeds opviel: hoe trots de
Loosduiners zijn op hun stadsdeel. En hoezeer ze de
herinnering aan vroeger tijden levend houden.

Deze kleine maar fijne tentoonstelling is daar een mooi
voorbeeld van. Toepasselijk vormgegeven als een kas,
een hommage aan de glastuinbouw die Loosduinen
beroemd maakte.

De Loosduiners ontwikkelden zich, eind 19e, begin 20e
eeuw tot pioniers op dit gebied. Er was zelfs een periode
dat in Loosduinen meer glastuinbouw was dan in heel het
Westland.

Hulde aan Frits van Gaans, die het initiatief nam om deze tentoonstelling samen te stellen. Een interessante combinatie van oude beelden en nieuw gemaakte foto's van dezelfde plekken nu.

En waar anders is deze tentoonstelling beter op zijn plek dan hier, in het hart van Den Haag. Hier, in het atrium, waar dagelijks zoveel mensen komen.

Het eerste wat je ziet bij binnenkomst is deze tentoonstelling over Loosduinen. Je kunt er amper omheen... Terecht, want Loosduinen is het dubbel en dwars waard om even bij stil te staan of om je verder in te verdiepen. Ik hoop van harte dat Loosduinen zijn speciale karakter ook in de komende 100 jaar mag behouden.

Eén ding weet ik zeker: aan de Loosduiners zal het niet liggen.

Raadzaal

Het eerste Commissie Loosduinen basisschool voetbaltoernooi.

Een geslaagd evenement dat uiteindelijk gewonnen werd door het Lichtbaken.
Zij ontvingen de CL bokaal

Van dorp naar stadsdeel 1923-2023

7 JUNI
13:00-16:30 uur
Voetbaltoernooi
Locatie terrein SV Loosduinen

10 JUNI
14:00 uur
Zingende flat
Onder leiding van Gregor Bak
Locatie Loosduinse Hoofdplein
Om 13:30 uur optreden van Agarn Brass Collective

Opening festival
door Wethouder Hilbert Bredemeijer
en voorzitter van de Commissie Loosduinen
Pjer Wijsman
Locatie Loosduinse Hoofdplein

12 JUNI
14:00 uur
Opening kas
en aanbieden kinderboek aan Commissaris van de
Koning Jaap Smit
Kinderen zingen een liedje en en ontvangen een boekje
Locatie kas molenweide

Bloemenroute | Zingende flat

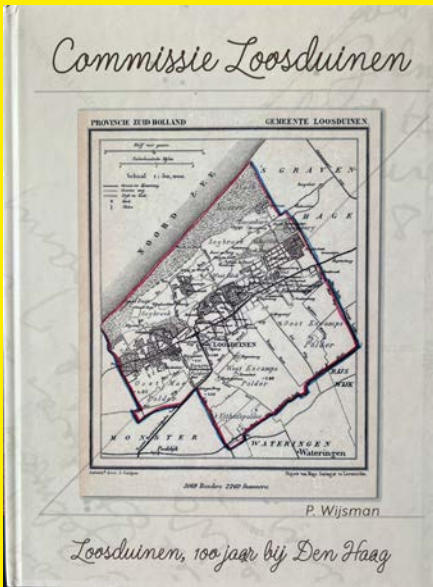

13

Aanbieden kinderboek en jubileumboek Commissie Loosduinen aan Commissaris van de koning dhr. Jaap Smit

Van dorp naar stadsdeel 1923-2023

14 JUNI
13:00-15:00 uur
Workshop Siena
Locatie: kas molenweide

14 JUNI
13:00-16:00 uur
**Nationale buiten-
speeldag**
Op diverse plekken in Loosduinen

14 JUNI
12:00-16:00 uur
Midsummer clubdag
Locatie: terrein SV Houtwijk

15 JUNI
13:00-16:00 uur
Mozaïek maken
Locatie: kas molenweide

15 JUNI
13:00-16:00 uur
Natuuractiviteiten
workshops en kampvuur met marshmallows
(kinderen tot 12 jaar)
Locatie: Pluk

16

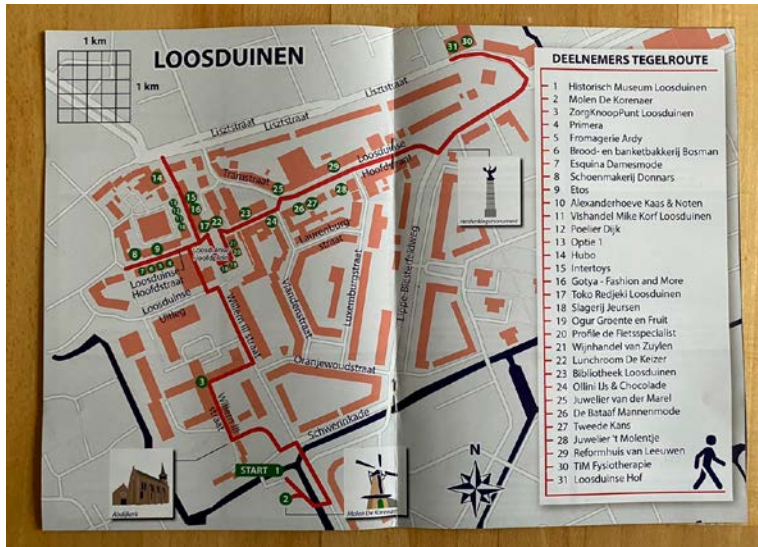

Workshop Siena ↑

Loosduinse bewoners hebben de laatste dorpsomroeper in mozaïek gemaakt. De tegel ligt op het Loosduinse Hoofdplein. →

Tegelroute

De drijvende kracht achter het idee van de route is Nancy Krul met hulp van vrijwilligers; de tegels zijn gemaakt door Siena, de financiële steun van Stae-dion, woningcorporatie, maakte dit alles mogelijk.

Wethouder Van Asten onthulde de eerste twee tegels van de route bij het Loosduinse museum en de molen.

17

17 JUNI **Oldtimers op het plein**
12:00 uur
Om 14:00 uur bekendmaking tegelroute

21 JUNI **Dichter in Loosduinen**
19:00 uur
Locatie: kas molenweide

22 JUNI **Mozaiek maken**
13:00-16:00 uur
Locatie: kas molenweide

23 JUNI **Peenbuikers maaltijd**
18:00 uur
Locatie: kas molenweide

24 JUNI **Puchdag**
12:00 uur
14:30 prijsuitreiking door de wethouder

loosduinen 100 den haag

© FRITS VAN GAAN

18

dichter in loosduinen

dichter in loosduinen

Peenbuikers maaltijd

Historische tramritten Loosduinen

In het kader van het 100-jarig bestaan van de commissie Loosduinen organiseert Molen de Korenaer in samenwerking met het Haags Openbaar Vervoersmuseum op 17 juni a.s. historische tramritten.

Op die dag zullen er 5 rondritten in een historische tram plaatsvinden vanaf het eindpunt van lijn 2 (Kraayenstein):

Rit 1: 10.00 uur tot 11.00 uur;

Rit 2: 11.15 uur tot 12.15 uur;

Rit 3: 12.30 uur tot 13.30 uur;

Rit 4: 13.45 uur tot 14.45 uur;

Rit 5: 15.00 uur tot 16.00 uur;

Tussen 11.00 en 16.00 uur zullen Molen de Korenaer, het Loosduins Museum en de Abdijkerk open zijn voor een bezichtiging en/of rondleiding.

Tevens is er voor elke deelnemer in de molen koffie/thee, limonade en een overheerlijke pannenkoek

De rondleidingen/ bezichtigingen kunnen voor of na de tramritten plaatsvinden. Per rit kunnen 20 personen deelnemen.

U kunt zich hier voor opgeven via info@molendekorenaer.nl tegen betaling van € 2,50.

Vermeld bij inschrijving:

Naam: Emailadres en telefoonnummer: Aantal personen: Tramnummer:

U ontvangt dan een tikkie waarin u het verschuldigde bedrag kunt voldoen.

Pas hierna is uw inschrijving definitief.

Mocht de door u gekozen rit vol zijn, dan doen we u een voorstel voor een andere rit.

JANTJE BETON Buitenspeeldag

De activiteiten die er zijn:

- Slijm maken
- Creatieve activiteiten aan tafel
- Ballenbak
- Springkussen
- Buiten bingo
- Spelletjes zoals zaklopen

We gaan weer.. buiten spelen !!!

KRAAYENSTEIN
Uw kind, onze passie

Met suikerspinnen, poffertjes en popcorn

Wanneer: 14 juni
Hoe laat het begint: 12:30
Adres: Molenbrink 68A,
2553 GR Den Haag

'Enclave binnen Hagaanse Rijk'

Sjaak Bral in het AD 7 juni 2023

Als Den Haag wil uitbreiden wordt het Westland veroveren lastig. Te veel vijandigheid. Ik hou mij derhalve op de vlakte. Je moet nooit tussen een hond en een lantaarnpaal in gaan staan. Hoewel annexatie door Den Haag in het verleden de redding is geweest van onder meer Scheveningen, Loosduinen en delen van Rijswijk en Wateringen.

Thans zijn alle gelukkige en tevreden stadsdelen van Het Groot Hagaanse Rijk. Wij zijn onontkoombaar. Alle wegen leiden, uiteindelijk, naar Den Haag. Wij zijn de oplossing van uw probleem. Dat zag ook Loosduinen, honderd jaar geleden.

In 1923 sloten zij zich aan bij de Stad der Steden, maar niet zonder slag of stoot: besloten werd een 'Commissie Loosduinen' op te richten, om de belangen van land- en tuinbouwboeren te behartigen. De commissie werd bij koninklijk besluit bekrachtigd en die krijg je dus nooit meer weg. De controlerende club is anno 2023 nog immer strijdvaardig. 'Wij zijn uw sterke stem op het stadhuis.' Ik wou dat ik die had.

De Commissie Loosduinen is een invloedrijke club en heeft zeggenschap over alles wat Loosduinen aangaat. Feitelijk is Loosduinen daarmee een enclave binnen ons Hagaanse Rijk. Een soort dwergstaatje. Monaco, maar dan zonder al die bergen met rijke mensen. De Gemeente Den Haag kan niets over Loosduinen beslissen zonder de Commissie in te lichten.

Deze kan gevraagd en ongevraagd advies geven waar vervolgens goed naar moet worden geluisterd.

Wie 'de Haagse wijk Loosduinen' opschrijft kan dan ook haatmail verwachten van de lokale bevolking - ook wel Peenbuikers genoemd. Loosduinen is helemaal geen Den Haag. Evenals Scheveningen is het Loosduinen geluk om, zelfs na honderd jaar, haar eigen karakter te behouden. Wij zijn er niet in geslaagd de lokale bevolking te knechten en onder onze invloedssfeer te brengen. Vele inspanningen zijn gepleegd, maar zelfs het er tegenaan plakken van nieuwbouwwijken (Waldeck, Nieuw Kijkduin, Vroondaal) heeft geen effect gehad. Loosduinen blijft Loosduinen. En dat is mooi.

Er is bovendien een reden voor ons om, als het om Loosduinen gaat, een toontje lager te zingen. Niet voor niets buigt burgemeester Jan van Zanen deemoedig het hoofd en zegt: 'Ik hoop dat Loosduinen zijn speciale karakter voor altijd mag behouden.' Historisch gezien kunnen wij niet zonder Loosduinen: wie het oudste gebouw van Den Haag zoekt, komt uit in Peenbuik City.

Jawel. De Abdijkerk, uit 1238. Conclusie:

Den Haag is feitelijk gezien een deel van Loosduinen. Al achthonderd jaar. **Daar zijn we gefeliciteerd mee.**

LOOSDUINS SCHOOLVOETBAL TOERNOOI

Voor alle kinderen van groep 6

S.V. LOOSDUINEN
Hoofdwedstrijd 12

7 JUNI 2023
13.00-17.00 uur

ZATERDAG 10 JUNI 2023
AFTRAP:
LOOSDUINEN 100 JAAR DEN HAAG

12.00 uur: Buisenhuizen 100 Jaar 100 Loosduinen
Mediën door Pvd, Pvdv, D66, VVD, GroenLinks, CDA, ChristenUnie, ChristenForum, Lijst Dinsdag en Lijst Dinsdag

Club 100 JAAR LOOSDUINEN

100 Jaar Loosduinen 100 Jaar 100

PLUK DEN HAAG

ACTIVITEITEN

- Recepten
- Foto's
- Presentaties
- Mediatheek

14 JUNI
09.00-12.00
NIET KEZELIJ LANGE!
Koffie en thee gratis

Oldtimerfestival
Winkelcentrum Loosduinen
Zaterdag 17 juni 10:00 - 16:00 uur

LOOSDUINEN

100 jaar
COMISSIE LOOSDUINEN

GRATIS SURPLES

LES 1 11:00 tot 16:00
LES 2 13:00 tot 16:00
LES 3 15:00 tot 16:00

24 JUNI 2023

10:00-12:00 uur
12:00-14:00 uur
14:00-16:00 uur

100 JAAR COMMISSIE LOOSDUINEN

Donderdag
23 JUNI 2023
08:00 TOT 08:00

NOSTALGIE
80'S 90'S & 00'S

Gratis entree & drinken
opvoering Burgemeester
Moyvlucht 12

Oldtimer bromfietsdag. Voor de 9e keer; een gezellige bijeenkomst en prijzen voor de 10 mooiste 'brommers'! Uitgereikt door ex stadsdeeldirecteur Mustapha en ex wethouder Karsten Klein. Een echte, gezellige Loosduinse familiedag.

25

Van dorp naar stadsdeel 1923-2023

25 JUNI
12.00 uur
Escaperoom
Locatie: kas molenweide Inschrijven verplicht

26 JUNI
16.00-16.00 uur
High tea voor genodigden
Locatie: kas molenweide

26 JUNI
16.00-22.00 uur
Openlucht bioscoop
Locatie: Villa Ockenburgh, Monsterseweg 4

29 JUNI
20.00-00.00 uur
Eindfeest
thema: timemachine
Locatie: Popradar, Burgemeester Hovyaan 12

1 JULI
11.00 uur
Montmartre
+ BUURTFEEST SAFFIER
Locatie: molen, museum, Abdijkerk, zorgcentrum

100 JAAR LOOSDUINEN

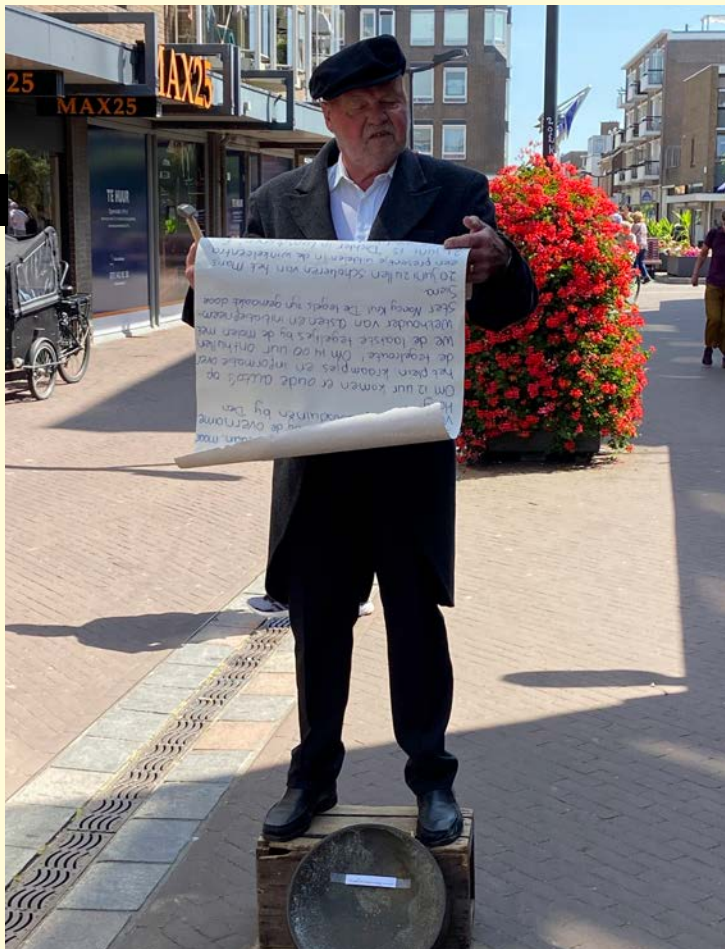
MOVIE NIGHT
VILLA OCKENBURGH
Gratis toegang en snacks

WOE 28 JUNI

MOVIES TO WATCH
voor de kinderen (6+) : Coco - 16:30 tot 18:30
Voor de film liefhebbers (16+) : Baby Driver - 19:00 tot 21:00

CINEMA

VILLA OCKENBURGH - MONSTERSEWEG 4

LOOSDUINEN 100 JAAR HAAGS

Op 1 juli 1923 werd het zelfstandige dorp Loosduinen bij de gemeente Den Haag gevoegd, waarbij Loosduinen invloed kon blijven uitoefenen op het Loosduinse beleid middels een speciale commissie. In 2023 bestaat de Commissie Loosduinen dus ook 100 Jaar en dat willen we met z'n allen vieren. In het stadhuis en in het hart van Oud Loosduinen.

HIGHLIGHTS JUBILEUMPROGRAMMA

- 16 mei-9 juni Tentoonstelling 'Loosduinen 100 Jaar Den Haag', Atrium Stadhuis
- 10 juni Zingende Flat met Gregor Bak en Loosduiners, Loosduinse Hoofdplein
- 12 juni Officiële start in de kas naast molen en museum, Erfgoedpark Loosduinen
- 17 juni Oude auto's, Loosduinse Hoofdplein
- 24 juni Puchdag, Loosduinse Hoofdplein
- 1 juli Montmartre bij de kas, molen en de Abdijkerk
- 2-9-16 juli Orgel & Theaterconcert 'Het Orgel Juicht...!', Abdijkerk Loosduinen

En meer: Muziek, workshops, dichtersavond, diverse jeugdactiviteiten, o.a. jeugdvoetbaltoernooi

Twee jubileumboeken

Op 12 juni worden beide boeken aangeboden aan Jaap Smit, Commissaris van de Koning in Zuid-Holland:

- Boek met foto's en verhalen van bewoners en vrijwilligers, en foto's en herinneringen van oudere Loosduiners
- Kinderboek over speciale plekken in Loosduinen

www.commissieloosduinen.nl
www.loosduinmuseum.nl

High Tea

27

Loosduinse bewoners in de leeftijd van 90 - 100+ jaar zijn hiervoor uitgenodigd.
De dansgroep Banpe aangesloten bij de Caribbean Angels, trad hierbij op.

High Tea

29

Tijdens Montmartre werd op 1 juli het bord 'gemeente Loosduinen' overgedragen aan Den Haag. Loosduinen hield op te bestaan als zelfstandige gemeente!

Montmartre

30

Hoog Bezoek van Koningin Maxima, loco Commissaris van de Koning mevr. Baljeu en burgemeester Jan van Zanen.

Koningin Máxima bezoekt 100-jarige Commissie Loosduinen

Nieuwsbericht | 15-06-2023 | 18:30

Hare Majesteit Koningin Máxima bezoekt op vrijdagmiddag 23 juni het erfgoedpark Loosduinen in Den Haag. Het bezoek staat in het teken van de viering van het 100-jarige bestaan van de Commissie Loosduinen. Op het programma staat een kort bezoek aan het Loosduins Museum en de driehonderd jaar oude molen 'De Korenaer'. Daarnaast vindt er een aantal muziek- en spelactiviteiten plaats en gaat Koningin Máxima in gesprek met vrijwilligers en inwoners van het stadsdeel.

31

32

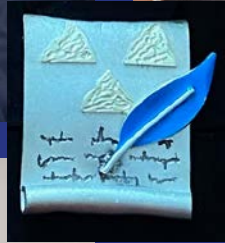

Presentatie speciale uitgave Haagse Historie

Verschillende Loosduiners hebben in 'deze special' verhalen geschreven gebaseerd op het oude Loosduinen en haar geschiedenis.

Uitreiking Westerbaenspeld aan Henk Lemckert

De Commissie Loosduinen heeft een unieke speld laten maken, 'de Westerbaen-speld'. Deze speld wordt uitgereikt aan die Loosduiner, die veel gedaan heeft voor Loosduinen. Hierbij wordt ook een oorkonde uitgereikt.

Commissie Loosduinen 2023

36

Met dank aan:

Pjer Wijsman

Jan Janssen

Koos Maquelin

Femke Beelo Planken

Marina van den Hoek

Nico Bosman

Marjolein Kool

Mathi den Exter

Frits van Gaans (fotografie, samenstelling en vormgeving)

Hans Klok (collectie oude foto's van Loosduinen)

Steffen Grijspaard van GDW Reclame

